

04 Sistema de presentació

Imatge final de Noia asseguda.

IMANTS DE SUBJECCIÓ

La incorporació d'imants de neodimi com a sistema de subjecció d'una obra gràfica és un mètode nou que ara és objecte d'estudi. Tradicionalment s'haurien adherit tires de paper japonès al perímetre de l'obra. L'elecció del seu ús respon a unes necessitats concretes:

- S'evita la incorporació d'adhesius.
- Les tires de paper japonès tradicionals possiblement haurien provocat tensions al paper.
- Els imants esmorteixen les tensions causades per l'efecte vela de l'obra en moviment, que podrien provocar trencaments a les vores del paper.

Diputació de Tarragona. DL T514/2021

Unitat de Conservació
i Restauració **CR**

Pl. Sant Joan, 5 / 43500 Tortosa
Tel. 977 444 163
unitatcr@dipta.cat
www.dipta.cat

Diputació Tarragona

Els imants
subjecten l'obra.

DIBUIXOS DE JULIO ANTONIO
Museu d'Art Modern de Tarragona

CR

Unitat de Conservació i Restauració

Publicació núm. **82**
2021

Diputació Tarragona

01 Dibuixos de Julio Antonio

Antonio Rodríguez Hernández, Julio Antonio
(Font: Museo Reina Sofía, 1909)

Nu masculí i Noia asseguda.

L'escultor JULIO ANTONIO (Móra d'Ebre, 1889 - Madrid, 1919) va realitzar aquests dibuixos l'any 1905, moment en què va tenir l'oportunitat d'aprofundir en l'estudi del cos humà a partir de models.

Els dos dibuixos, anomenats **Nu masculí** i **Noia asseguda**, comparteixen suport. Es conserven al Museu d'Art Modern de Tarragona.

Les particularitats d'aquesta obra han suposat un repte a l'hora de dissenyar un sistema de presentació que garanteixi tots els requisits que planteja.

02 Descripció i alteracions

Doble cara

Els dos dibuixos van ser realitzats en un mateix paper, és una obra a doble cara.

Gran format

L'obra mesura 1355 x 1041 mm. És de manipulació complicada.

Paper fràgil

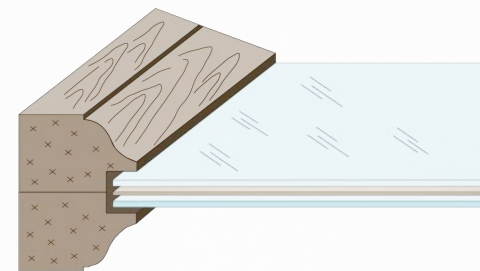
Elaborat amb fibres de cotó molt triturades, el paper és trencadís i tou, especialment als marges.

Carbonets

D'aparença vellutada i pulverulenta, el carbonet és molt sensible al contacte amb qualsevol superfície, ja que s'hi pot quedar adherida.

Emmarcat

Un antic emmarcament fet a mida permetia visualitzar les dos cares mitjançant un doble marc de fusta i dos vidres, que mantenien l'obra fortament pressionada a l'interior.

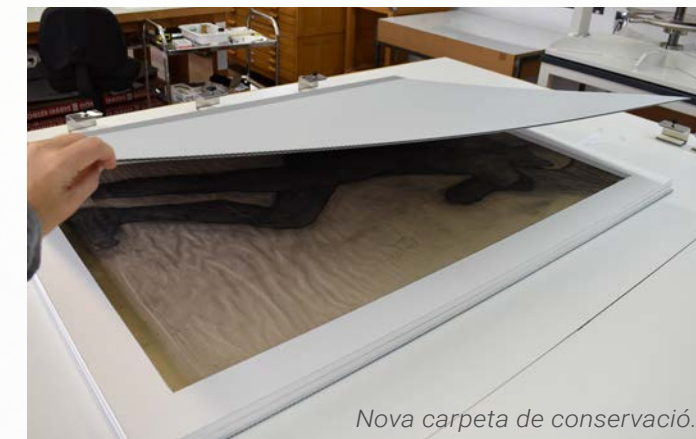
L'antic emmarcament pressionava els carbonets.

Les ALTERACIONS principals eren: **deformacions**, alguns **estrips** i dos **pèrdues** als peus de les figures.

La més preocupant, però, era el **contacte** dels carbonets amb els dos vidres, amb el risc de quedar-s'hi adherits un cop s'extragué l'obra de l'emmarcament.

03 Intervencions

Aplanades les deformacions, consolidats els estrips i reintegrades les pèrdues, l'obra requeria un **nou sistema de presentació**, el qual havia de complir uns requisits molt exigents:

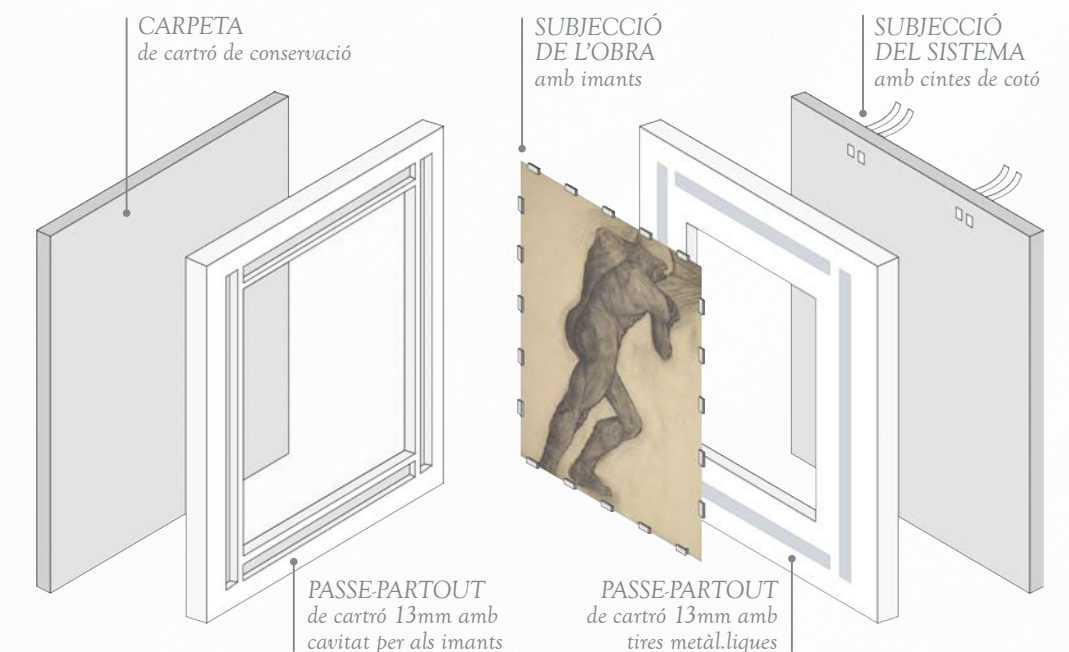
Nova carpeta de conservació.

DISTANCIAR
els carbonets

VISUALITZAR
les dues cares

EVITAR
lesions al paper

ASSEGURAR
estabilitat

L'obra queda en suspensió entre els dos passe-partouts, subjectada per uns imants perimetrals.